

**KÖZBESZERZÉSI HATÓSÁG
KÖZBESZERZÉSI DÖNTŐBIZOTTSÁG**

1026 Budapest, Riadó u. 5.

Tel.: 06-1/882-8594

Elektronikus kapcsolattartás: kozbeszerzes.hu

Iktatószám: D.476/15/2025.

A tanács tagjai: Dr. Fáry Zoltán közbeszerzési biztos, az eljáró tanács elnöke, Gulyás Richárd közbeszerzési biztos, Dr. Csapláros Ágnes közbeszerzési biztos

A hivatalbóli kezdeményező: Közbeszerzési Hatóság Elnöke
(1026 Budapest, Riadó utca 5.)

A hivatalbóli kezdeményező képviselője: dr. Demendi Ágnes kamarai jogtanácsos

Az ajánlatkérő: Felcsút Községi Önkormányzat
(8086 Felcsút, Fő u. 75.)

Az ajánlatkérő képviselője: Dr. Császár László ügyvéd, Császár Ügyvédi Iroda
(Tatabánya, Népház utca 3.)

A kérelmezett: AST Eis-u. Solartechnik GmbH
(Ausztria, 6604 Höfen, Geverbegebiet 2.)

A kérelmezett képviselője: Dr. Kovács M. Veronika, Dr. Bertók E. Gábor, Dr.
Székely Klaudia ügyvéd

A beszerzés tárgya, értéke: Felcsút – Tó Étterem – Mobil jégpálya beszerzés, 91.917.427.-Ft
Az eljárás EKR azonosítószáma: EKR001549962023

A Közbeszerzési Döntőbizottság (a továbbiakban: Döntőbizottság) a Közbeszerzési Hatóság nevében meghozta az alábbi

H A T Á R O Z A T –ot.

A Döntőbizottság megállapítja, hogy a kérelmezett megsértette a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Kbt.) 131. § (1) bekezdésére tekintettel a Kbt. 131. § (9) bekezdését.

A Döntőbizottság a kérelmezettel szemben 3.500.000.-Ft, azaz hárommillió-ötszázezer forint bírságot szab ki.

A Döntőbizottság felhívja a kérelmezettet, hogy a bírság összegét a határozat kézbesítésétől számított 15 napon belül a Közbeszerzési Hatóság Magyar Államkincstárnál vezetett 10032000-01040360-00000000 számú központosított beszedési számlájára átutalással teljesítse.

A jogorvoslati eljárás során felmerült költségeiket az ügyfelek maguk viselik.

A határozat ellen fellebbezésnek nincs helye. A határozat ellen a Fővárosi Törvényszék előtt közigazgatási per indítható, a határozat kézbesítésétől számított tizenöt napon belül. A keresetlevelet a Fővárosi Törvényszékhez címezve, de kizárólag a Döntőbizottsághoz kell elektronikus úton benyújtani. A keresetlevél benyújtásának a határozat végrehajtására/közigazgatási cselekmény hatályosulására nincs halasztó hatálya. A jogi

képviselővel eljáró fél, illetve a belföldi székhellyel rendelkező gazdálkodó szervezet kizárólag elektronikus úton nyújthatja be a keresetet.

I N D O K O L Á S

A jogorvoslat alapjául szolgáló tényállás

1. Az ajánlatkérő 2023. szeptember 22-én a fenti árubeszerzés tárgyában a Kbt. Második Része szerinti nyílt közbeszerzési eljárást indított, amelynek ajánlati felhívása az Európai Unió Hivatalos Lapjában 2023. szeptember 27-én jelent meg 580634-2023. iktatószám alatt. A közbeszerzési eljárás az elektronikus közbeszerzési rendszerben az EKR001549962023 azonosító számon került lefolytatásra. Az ajánlati felhívásban az alábbi előírások is szerepeltek:

„II.2.4.

A közbeszerzés ismertetése

Termék megnevezése	Mennyiség
Mobil jégpálya	17mx30m 1 db
Hűtő egység	1 db
Védőfólia	2 tekercs
Alumínium jégkaparó lapát	1 db
Jégpálya palánk	2,0m 27 db
Jégpálya palánk	1,0m 3 db
Jégpálya palánk - kapu elem	1 db
Jégpálya palánk - Személy ajtó	1 db
Jégpálya palánk - R	4,0m 1 szett
Telepítés	1 alkalom
Szállítás	1 alkalom
Jégkarbantartó gép	1 db
Korcsolya élező gép	1 db
Korcsolya állvány	3 db
Korcsolya	105 pár
Korcsolya segéd pingvin sítalpakkal	4 db
Korcsolya biztos gumiszőnyeg	50 db [...]
Telepítés és beüzemelés	

II.2.5.

Értékelési szempontok

Az alábbiakban megadott szempontok

Ár

II.2.7.

A szerződés, a keretmegállapodás vagy a dinamikus beszerzési rendszer időtartama

Kezdés: 10/11/2023 Befejezés: 30/11/2023

A szerződés meghosszabbítható: nem

II.2.13.

Európai uniós alapokra vonatkozó információk

A beszerzés európai uniós alapokból finanszírozott projekttel és/vagy programmal kapcsolatos: nem

II.2.14.

További információk

II.2.7) A szerződés kezdő időpontja az eljárás befejezésének változó időpontjára tekintettel módosulhat.

IV.2.2.

Ajánlatok vagy részvételi kérelmek benyújtásának határideje
Dátum: 24/10/2023 Helyi idő: 12:00”.

2. Ajánlatot nyújtott be a kérelmezett, amely ajánlatában csatolta a kitöltött ártáblázatot is, szerepeltetve benne a „hűtő egységet” is. Az ajánlatkérő által 2023. november 8-án megküldött összegezésében nyertesként a kérelmezett került megnevezésre és az összegezés VI.1.1) pontjában a szerződéskötési moratórium kezdeteként 2023. november 9-e, lejáratként 2023. november 18-a szerepelt. Az ajánlatkérő 2023. november 8-án elküldte a kérelmezett részére az általa aláírt szerződéstervezetet, amellyel összefüggésben a kérelmezett 2023. november 13-án az alábbi tájékoztatást adta: „Mély sajnálattal kell közölnöm Önökkel, hogy a projekt megvalósítására rendelkezésre álló idő rövidege miatt az AST Gmbh. kénytelen elállni a szerződéskötéstől.” Szerződéskötésre az ajánlatkérő és a kérelmezett között ezt követően egyáltalán nem került sor.

A hivatalbóli kezdeményezés, valamint a kezdeményező nyilatkozatai

3. A kezdeményező a 2025. július 29-én a Kbt. 152. § (1) bekezdés a) pontja alapján benyújtott kezdeményezésében ismertette, hogy „2025. május 19. napján közérdekű bejelentés érkezett a Fejér Vármegyei Kormányhivataltól a Közbeszerzési Hatósághoz (a továbbiakban: Hatóság), mely szerint az ajánlattevő az ajánlatkérő felé fennálló szerződéskötési kötelezettségét megszegte. A Hatóság 2025. május 30. napján megkereséssel élt az ajánlatkérő felé, melyben arra kérte, nyújtson tájékoztatást a fenti körülményről az ajánlattevő fenti magatartása vonatkozásában és bocsássa rendelkezésre a szerződéskötés megtagadását alátámasztó nyilatkozatot. Az ajánlatkérő a megkeresésre határidőben válaszolt, melyben részletes tájékoztatást nyújtott a fenti közbeszerzési eljárásról, továbbá arról, hogy a kérelmezettel szemben kártérítési pert kezdeményezett, amely – állítása szerint – folyamatban van. Az ajánlatkérő rendelkezésre bocsátotta a kérelmezett azon nyilatkozatának másolatát, amely alapján egyértelművé vált számára, hogy az nem kíván vele szerződést kötni. A nyilatkozatot a kérelmezett kapcsolattartója az ajánlatkérő által küldött azon e-mail-re küldte válaszul, mely tartalmazta az ajánlatkérő által már aláírt szerződést. A kérelmezett a projekt megvalósítására rendelkezésre álló idő rövidegére hivatkozott a szerződéskötés elmaradásának okaként. A rendelkezésre álló adatok alapján megállapítható, hogy az ajánlatkérő a fenti közbeszerzési eljárást 2023. szeptember 22. napján indította meg, az ajánlattétel benyújtásának határideje 2023. október 24. napja 12:00 óra volt. Az ajánlati felhívás II.2.7.) pontja szerint a teljesítés időtartama 2023. november 10. és 2023. november 30. napja közötti időtartamban került előírásra. A közzétett szerződéstervezet szerint a szállítási és beüzemelési határidő 2023. november 30. napja volt. Az eljárás során kiegészítő tájékoztatás iránti kérés, illetve előzetes vitarendezési kérelem nem került benyújtásra. A kezdeményező ismertette, hogy a kérelmezett 2023. október 24. 9:10:08 időpontban nyújtotta be ajánlatát. Az ajánlatok bontására 2023. október 24. napján 14:00 órakor került sor, az eljárás során egyetlen ajánlat érkezett. A kérelmezett 2023. október 31. napján egy hiánypótlást, majd 2023. november 6. napján a Kbt. 69. § (4) bekezdése szerinti igazolásokat is benyújtotta az ajánlatkérő számára, az összegezés 2023. november 8-án került megküldésre. Figyelemmel a Kbt. 131. § (8) bekezdésének a) pontjára, a szerződéskötési moratórium alkalmazására az eljárás során nem került sor, amelyre az ajánlatkérő utalt is az összegezés VI.1.1) alpontjában. Az ajánlatkérő a közbeszerzési szerződés általa aláírt példányát szintén 2023. november 8. napján küldte meg a kérelmezett kapcsolattartójának, aki 2023. november 13. napján 15:43:17 időpontban küldte meg válaszát az ajánlatkérőnek.”

4. A kezdeményező szerint a kérelmezett megsértette a Kbt. 131. § (9) bekezdésére tekintettel a Kbt. 131. § (1) bekezdését. Véleménye szerint a „rendelkezésre álló információk

alapján megállapítható, hogy a Kbt. 131. § (5) bekezdése szerinti ajánlati kötöttség 2023. december 8. napjáig állt fenn, a szerződés megkötésének a kérelmezett általi megtagadása pedig e határnap előtt, 2023. november 13. napján történt. A Kbt. 131. § (9) bekezdése rögzíti a szerződéskötés alóli mentesülés konjunktív feltételeit, amelyeket a kezdeményező ismertetett. Ezt követően kifejtette, hogy említett nyilatkozatában a kérelmezett nem adott elő a Kbt. 131. § (9) bekezdése körébe tartozó indokot. A teljesítésre rendelkezésre álló idő rövidségére való hivatkozás nem olyan körülmény, amely az írásbeli összegezés megküldését követően beállottnak és az ajánlattevő ellenőrzési körén kívül esőnek, továbbá előre nem láthatónak volna tekinthető, figyelemmel a tényre, hogy a teljesítés körülményei az ajánlati felhívás és a műszaki leírás alapján ismert volt. A kezdeményező szerint továbbá az a tény, hogy a szerződés megkötésének elmaradásával az ajánlatkérőnek okozott kár megtérítése iránt bíróság előtt per van folyamatban nem zárja ki, hogy a Kbt. 131. § (1) bekezdésének megsértése okán a Hatóság elnöke éljen a Kbt. 152. § (1) bekezdés a) pontja szerinti jogával. Egyrészt ilyen tilalmat az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) nem tartalmaz, másrészt az ajánlati kötöttség polgári jogi és közbeszerzési jogi funkciója eltér egymástól: míg a polgári jogban az ajánlati szándék komolyságának jele, a közbeszerzési jogban elsősorban a verseny tisztaságát hivatott biztosítani. Harmadrészt kiemelő, hogy a polgári peres eljárás elsősorban az ajánlatkérő kárigényének megtérülését szolgálja, és csak másodlagosan – ennek érdekében – szükségszerű az eljáró bíróság részéről annak kimondása, hogy a kérelmezett megsértette az ajánlati kötöttségét. Ezzel szemben a Hatóság számára a Kbt. által biztosított jogorvoslati lehetőségek célja nem az adott esetben kárt szenvedett fél kárának megtérülése.”

5. Fentiekre tekintettel a kezdeményező kérte a jogsértés megállapítását és a kérelmezettel szemben bíróság kiszabását. Nyilatkozott, hogy a jogsértés 2023. november 13-án történt meg, míg arról 2025. május 19-én szerzett tudomást a kezdeményező.

6. A kérelmezett által a jogorvoslati eljárás során tett észrevételre a kezdeményező úgy nyilatkozott, hogy a kérelmezett álláspontja szerint nem igazolta, hogy beszállítója az összegezés megküldését követően vált volna képtelenné a teljesítéshez szükséges hűtőberendezés leszállítására. „Az összegezést az eljárás ajánlatkérője 2023. november 8. napján küldte meg, amely tény a kérelmezett sem vitatott, sőt, hivatkozott rá. Ezzel szemben a kérelmezett által csatolt levelezés szerint beszállítója már szeptemberben jelezte számára, hogy az eszköz szállítási ideje nyolc hét. Ennél fogva egyértelmű, hogy a teljesítésre való képtelenség jóval az összegezés megküldése előtt beállt, amely tényről a kérelmezettnek tudomása volt.” A kezdeményező szerint a kérelmezettnek még az ajánlattételt megelőzően kellett volna a beszállítójával egyeztetést lefolytatnia annak érdekében, hogy meg tudja ítélni: képes-e az ajánlati felhívásban rögzített feltételek szerint teljesíteni. Ha ezt elmulasztotta, azért kizárólag ő felel.

Az ajánlatkérő nyilatkozatai

7. Az ajánlatkérő nyilatkozott, hogy a közbeszerzési eljárás során nem keletkezett üzleti titkot tartalmazó dokumentum, valamint közölte, hogy a beszerzés Európai Unió támogatásból valósult volna meg, a támogatást a Kisfaludy2030 Turisztikai Fejlesztő Nonprofit Zrt. biztosította volna.

8. Az ajánlatkérő rögzítette, hogy a kérelmezett az ajánlati felhívásban egyértelműen meghatározott, vagyis előre látható teljesítési és kivitelezési határidők alapján tett ajánlatot. A kivitelezésre nyitva álló 21 napos teljesítési határidőn (különös tekintettel arra mely szerint a kérelmezett társaság fő tevékenységi körébe tartozik a hasonló jégpályák gyártása, értékesítése,

bérbeadása, és tevékenységük Európa szerte és magyarországi viszonylatban is közismert) belül a jégpálya teljes kivitelezése abban az esetben is teljesíthető lett volna amennyiben a kérelmezett által hivatkozott, általa nem várt gazdasági esemény bekövetkezett. A felmerült gazdasági esemény egyértelműen a kérelmező rendes gazdasági kockázata volt és a fentiekre figyelemmel az elvárt gondos eljárás és ügyvitel mellett már az ajánlattétel előtt tisztában kellett volna lenni a kritikus elem (hűtőgép) beszerzési idejével, illetve a beszerzés alternatív lehetőségeivel. Amennyiben előzetesen nem egyeztetett a beszállítóval, az a kérelmezettnek felróható mulasztás, semmiképpen sem mentesülést eredményező előre nem látható esemény. Az ajánlatkérő szerint, ha a meghiúsulás a nyertes ajánlattevő üzleti döntéseiből, beszállítói kapcsolataiból ered, az nem tekinthető ellenőrzési körön kívüli oknak, a beszállító teljesítési késedelme a nyertes ajánlattevő felelőssége, mivel a beszerzési lánc megválasztása, az az alvállalkozó és beszállító kiválasztása kizárólag a kérelmezett kockázata (D.6/14/2021., D.407/8/2021. számú döntőbizottsági határozatok). A kérelmezett által hivatkozott gazdasági esemény a megkívánt gondos eljárás esetén előre látható és elkerülhető lett volna. Megjegyezte az ajánlatkérő, hogy a kérelmezett a lehetetlenülés körében nem igazolta, hogy az általa nem várt eseményt követően keresett-e alternatív szállítási lehetőséget, és a szükséges hűtőgépet valóban nem tudta volna más beszállítótól határidőn belül beszerezni. Mindez egyrészt az Eco Smart Kft. teljesítésére figyelemmel nem is igazolható, másrészt nem életszerű, hogy Európa-szerte fő tevékenységként a hasonló jégpályák gyártásával, értékesítésével, bérbeadásával foglalkozó cégnek ne lett volna alternatív beszállítási lehetőség vagy megfelelő raktárkészlete.

9. Indítványozta a bírság mértékét a törvényi maximum erejéig megállapítani, tekintettel arra, hogy olyan súlyos jogsértést valósított meg, mely okozataként az önkormányzatot a támogatás összegének erejéig visszafizetési kötelezettség is terhelte volna, miután az érintett beszerzés támogatásból valósult volna meg, és a jogsértéshez más szerv eljárásában a támogatás visszafizetésére vonatkozó szankció kapcsolódott; ezért a közbeszerzési célt saját forrásból volt szükséges megvalósítani, illetve, hogy a teljesítési határidő lejártára figyelemmel a jogsértés nem volt reparálható. Indokoltnak tartotta továbbá a kérelmezett gazdasági társaság minősített ajánlattevők hivatalos jegyzékéből való törlését is.

A kérelmezett észrevételei

10. A kérelmezett kérte jogsértés hiányának a megállapítását. Álláspontja szerint a hivatkozott Kbt. rendelkezések szerint nem követelhető meg a szerződés megkötése akkor, amikor valamely ellenőrzési körön kívül eső körülmény miatt nem várható el valamelyik féltől a szerződés megkötése, illetve teljesítése. A kérelmezettől, mint nyertes ajánlattevőtől, nem volt elvárható a szerződés megkötése, illetve teljesítése, mivel az ajánlatok elbírálásáról szóló írásbeli összegezés megküldését követően álltak be olyan, a Kbt. 131. § (9) bekezdése szerinti, a kérelmezett ellenőrzési körén kívül eső körülmények, amelyek miatt az ajánlatkérő által aláírásra felajánlott szerződés teljesítésére nem lett volna képes. Rögzítette, hogy az ajánlatkérő az írásbeli összegezést 2023. november 8-án küldte meg. Ezt követően a kérelmezett haladéktalanul, még aznap megkereste a hűtőgép beszállítóját (cég neve: TRANE GmbH; címe: Campus 21, Liebermannstr. F03 202, 2345 Brunn am Gebirge, Ausztria) azzal az azonnali kéréssel, hogy szállítsa le a Mobil jégpályához szükséges hűtőgépet minél előbb. A kérelmezett hűtőgép beszállítója, a TRANE GmbH a kérelmezett kérésére 2023. november 9. napján azt a választ küldte, hogy nem fogja tudni leszállítani a szükséges hűtőgépet 8 hétnél korábban, azaz 2024. január előtt. Az említett válaszüzenetet a kérelmezett eredeti német nyelven és magyarra fordítva is csatolta. Ezen beszállítói válasz kézhezvétele időpontban vált nyilvánvaló a kérelmezett számára, hogy lehetetlenné vált az elnyert szerződés teljesítése. A hűtőgép a Mobil jégpálya leglényegesebb eleme, a hűtőgép nélkül a Mobil jégpálya nem lett volna működőképes, nem lehetett volna beüzemelni. Az ajánlatkérő által 2023. november 8-án

a kérelmezettnek aláírásra felajánlott szerződés olyan teljesítési határidőt tartalmazott (2023. november 30.), amely objektív és ellenőrzési körön kívül eső okokból a kérelmezett által nem volt teljesíthető. Késedelem nélkül, még a Kbt. 131. § (6) bekezdése szerinti szerződéskötési moratórium ideje alatt, 2023. november 13. napján jelezte az ajánlatkérő felé, hogy a szerződéstervezetben foglalt teljesítési határidő (2023. november 30.) betarthatatlan, mivel addig az időpontig kérelmezett rajta kívül álló okokból – a hűtőgépet érintő beszállítási késedelem illetve nem teljesítés miatt – már nem tudta volna megvalósítani a Mobil jégpályához szükséges elemek beszerzését, valamint beüzemelését. A kérelmezett számára a beszállító válaszából 2023. november 9. derült ki, hogy a hűtőgép beszerzése, mint a Mobil jégpálya elengedhetetlen eleme, 2024. január előtt teljesen kizárt. Így az ajánlati kötöttség alatt, de az összegezés után vált nyilvánvalóvá, hogy az összegezés megküldése időpontjában a szerződés tervezet szerint még rendelkezésre álló nem egészen 22 nap alatt a szerződéses kötelezettségeit, különösen a Mobil jégpályához szükséges elemek leszállítását és beüzemelését a szükséges hűtőgép hiányában nem tudta volna teljesíteni. A kérelmezett a jogorvoslati eljárás során csatolta a hűtőgép szállítója részére 2023. november 8-án küldött megkeresést, valamint az arra 2023. november 9-én érkezett választ eredeti német nyelven és magyar fordításban. A hűtőgép szállítója az alábbi tájékoztatást adta a kérelmezett részére: „Ahogy már szeptemberben is jeleztük, a szállítási idő 8 hét – így az idei évben már semmiképpen sem lehetséges a szállítás”.

11. A jogsértés megállapítása esetére, a bírság kiszabása körében kérte figyelembe venni az alábbi körülményeket: az ajánlatkérő felhívásában, valamint a szerződéstervezetében olyan teljesítési határidőt adott meg, mely a közbeszerzési eljárás adminisztratív átfutási ideje során a kérelmezett számára objektívan teljesíthetetlené vált. Amint a kérelmezett értesült a hűtőgépet érintő beszállítói fennakadásról, késedelem nélkül értesítette az ajánlatkérőt arról, hogy a szerződéstervezetben foglalt teljesítési dátum a kérelmezett számára teljesíthetetlené vált. Kérte továbbá figyelembe venni a feltételezett jogsértés óta eltelt majdnem két évet és hogy nem követett el korábban sem közbeszerzési jogsértést, valamint együttműködő magatartását.

12. A kérelmezett szerint az ajánlatkérő által később szerződtetett Eco Smart Group Kft. által telepített jégpálya sem műszaki tartalmában, sem komplexitásában, sem pedig a teljesítés körülményeiben nem hasonlítható össze a tárgyi beszerzés során közölt paraméterekkel, részletezte álláspontja indokait. Álláspontja szerint továbbá vele szemben a maximális bírság kiszabása nem indokolt, a feltételezett jogsértés megállapítása esetén sem lenne kötelező bírság kiszabása, mivel a feltételezett jogsértés és jelen eljárás nem tartozik sem a Kbt. 165. § (6) bekezdése, sem a 165. § (7a) és (7b) bekezdései szerinti kötelező bírságszabás esetköreibe. Jelen ügyben a feltételezett jogsértés súlyát jelentősen enyhíti az a körülmény, hogy a kérelmezett nem tanúsított szándékos vagy megtevesztő magatartást, hanem objektív, a teljesítés ellehetetlenülésével összefüggő körülmények vezettek a szerződéskötés elmaradásához. A teljesítési akadályt továbbá – a teljesítési határidő rövidegét a beszállítói fennakadásra tekintettel – az ajánlatkérővel haladéktalanul közölte, és az előállt helyzetet nem próbálta eltitkolni vagy elhúzni. Kérte annak figyelembe vételét is, hogy a jogsértés nem volt nyilvánvalóan szándékos. A közbeszerzés tárgya egy mobil műjégpálya beszerzése volt, amely nem tartozik az alapvető közszolgáltatások körébe, hanem elsősorban szabadidős, rekreációs célokat szolgál. A közbeszerzés tárgyának ilyen jellegű meghatározottsága szintén enyhítő körülményként értékelendő, hiszen a közösség alapvető ellátása, egészsége vagy biztonsága nem forgott veszélyben a szerződéskötés elmaradása miatt. Sőt, az ajánlatkérő a szerződés megghiúsulása után alternatív megoldást talált, és a projektet saját elmondása szerint más vállalkozóval, az ajánlatkérő által kitűzött határidőn belül meg tudta valósítani, így a közösségi érdekek érvényesülése már csak ezért sem szenvedhetett sérelme, azaz a jogsértés végső soron lényegesen kevesebb közpénz elköltése mellett reparálásra került. A feltételezett jogsértés a

közbeszerzési eljárást lezáró döntésre nem gyakorolhatott semmilyen befolyását, mivel a szerződéskötés meghiúsulása logikusan nem történhetett a közbeszerzési eljárást lezáró döntés előtt. A szerződéskötési kötelezettség feltételezett megsértése az eljárás lezárását követően, az eredményhirdetés után következhetett csak be, így a közbeszerzési eljárás eredményét, a verseny tisztaságát, az ajánlatok elbírálását nem befolyásolhatta. A feltételezett jogsértés nem érintette a többi ajánlattevő esélyeit, nem torzította a versenyt, és nem okozott joghátrányt más piaci szereplőnek. A feltételezett jogsértés időpontja és a jogorvoslati eljárás megindításáról szóló végzés között eltelt időtartam nem értékelhető a kérelmezett terhére. Egy jogsértés és a jogorvoslati eljárás megindítása között eltelt hosszú időtartam szintén enyhítő körülményként tekintendő, mivel a jogbiztonság követelménye azt diktálja, hogy egy jogsértő magatartás szankcionálása ne húzódjon el indokolatlanul hosszú ideig.

A Döntőbizottság eljárása, döntése és annak indokai

13. A Döntőbizottság rögzíti, hogy az ajánlatkérő 2023. szeptember 22. napján kezdte meg tárgyi közbeszerzési eljárását, így a jelen jogorvoslati eljárásra is a Kbt. ezen a napon hatályos anyagi jogi rendelkezései az irányadók, míg a jogorvoslati eljárás lefolytatására a kezdeményezés benyújtása idején hatályos Kbt. eljárásjogi rendelkezéseit kell alkalmazni.

14. A Döntőbizottságnak abban a kérdésben kellett döntést hoznia, hogy a kérelmezett megsértette-e a Kbt. 131. § (1) bekezdésére tekintettel a Kbt. 131. § (9) bekezdését.

15. A Döntőbizottság az alábbi jogszabályokra alapozta döntését.

A Kbt. 53. § (8) bekezdése szerint a részvételre jelentkező a részvételi határidő lejártáig visszavonhatja részvételi jelentkezését. Az ajánlattevő ajánlatát az ajánlati kötöttség beálltáig vonhatja vissza.

A Kbt. 81. § (11) bekezdése szerint a nyílt eljárásban nem lehet tárgyalni. A nyílt eljárásban az ajánlatkérő a felhívásban és a közbeszerzési dokumentumokban meghatározott feltételekhez, az ajánlattevő az ajánlatához az ajánlattételi határidő lejártától kötve van. Az ajánlati kötöttség időtartamát az ajánlatkérő az ajánlati felhívásban nem határozhatja meg annak kezdetétől számított harminc – építési beruházás esetén, valamint ha a közbeszerzési eljárást külön jogszabályban előírt folyamatba épített ellenőrzés mellett folytatják le hatvan – napnál hosszabb időtartamban.

A Kbt. 131. § (1) bekezdése szerint eredményes közbeszerzési eljárás alapján a szerződést a nyertes ajánlattevővel – közös ajánlattétel esetén a nyertes ajánlattevőkkel – kell írásban megkötni a közbeszerzési eljárásban közzolt végleges feltételek, szerződéstervezet és ajánlat tartalmának megfelelően.

A Kbt. 131. § (5) bekezdése szerint a nyertes ajánlattevő és - a (4) bekezdés szerinti esetben - a második legkedvezőbb ajánlatot tett ajánlattevő ajánlati kötöttsége az ajánlatok elbírálásáról szóló írásbeli összegezésnek az ajánlattevők részére történt megküldése napjától számított harminc - építési beruházás esetén hatvan - nappal meghosszabbodik.

A Kbt. 131. § (9) bekezdése szerint az ajánlatkérő a nyertes ajánlattevővel szemben csak abban az esetben mentesül a szerződés megkötésének kötelezettsége alól, valamint a nyertes ajánlattevő az (5) bekezdésben meghatározott időtartam alatt akkor mentesül szerződéskötési kötelezettsége alól (szabadul ajánlati kötöttségétől), ha az ajánlatok elbírálásáról szóló írásbeli összegezés megküldését követően beállott, ellenőrzési körén kívül eső és általa előre nem látható körülmény miatt a szerződés megkötésére vagy teljesítésére nem lenne képes, vagy ilyen körülmény miatt a szerződéstől való elállásnak vagy felmondásnak lenne helye.

16. A Kbt. 131. § (1) bekezdés kógens rendelkezése, hogy egy eredményes közbeszerzési eljárás esetén a feleket szerződéskötési kötelezettség terheli. Az ajánlatkérő és a nyertes

ajánlattevő ezért – főszabályként – a közbeszerzési dokumentumokban rögzített feltételekkel, az ajánlatban foglaltak szerint és az ajánlati kötöttség időtartama alatt kell, hogy megkösse a közbeszerzési szerződést. E szigorú rendelkezés alól csak szűk körű kivétel engedett, vagyis csak a törvény szerinti meghatározott esetekben van jogszerű lehetőség arra, hogy az eredményes közbeszerzési eljárás ellenére a felek mentesüljenek a szerződéskötési kötelezettség alól. A jelen esetben a kérelmezett ajánlatot nyújtott be a közbeszerzési eljárásban, így esetében a Kbt. 81. § (11) bekezdés második mondata alapján beállt az ajánlati kötöttség, amely a jelen esetben – figyelemmel a Kbt. 131. § (5) bekezdésére – az összegezés megküldését követő 30. napig, vagyis 2023. december 8-áig folyamatosan fennállt.

17. A Kbt. 131. § (9) bekezdése egyértelművé teszi, hogy a nyertes ajánlattevő ajánlati kötöttsége magában foglalja a szerződés megkötésére vonatkozó kötelezettséget is. A szerződéskötési kötelezettség mindkét fél várakozását védelemben részesíti arra vonatkozóan, hogy a közbeszerzési eljárásban történő részvétel olyan komoly szerződéskötési szándékot jelent, amely kellő indok nélkül nem vonható vissza. Az ajánlatkérői oldalon pedig egyúttal a közbeszerzési alapelvek érvényesülését is garantálja, hiszen a közbeszerzés célját kérdőjeleznék meg és az esélyegyenlőség, az egyenlő bánásmód, a verseny tisztaságának elveit súlyosan sértené, amennyiben az ajánlatkérő a nyertes ajánlattevő ismeretében választása szerint úgy dönthetne, hogy a szerződést inkább mégsem köti meg. A Kbt. 131. § (9) bekezdésében foglalt – különleges – feltételek konjunktívak, azaz egyidejűleg teljesülniük kell az alábbiaknak:

- az összegezés megküldése után beálló,
- az adott fél ellenőrzési körén kívül eső, általa előre nem látható olyan körülmény, amely miatt,
- a fél a szerződés megkötésére/teljesítésére nem lenne képes, vagy a szerződéstől való elállásnak/felmondásnak lenne helye.

Bármelyik feltétel hiánya esetén nem állnak fenn a Kbt. 131. § (9) bekezdés alkalmazásának feltételei, azaz ha csak egyetlen feltétel nem teljesül, nincs mód a szerződéskötési kötelezettség alóli mentesülésre. Az összegezés megküldése után beálló körülmény – mint feltétel – objektív, különösebb bizonyítást nem igényel. A törvényi feltételrendszerben az „ellenőrzési körén kívül eső, általa előre nem látható” kitétel alatti körülmény csak akkor áll fenn, ha az arra hivatkozó fél azt nem tudta befolyásolni, arra nem volt képes hatást gyakorolni. Előre nem láthatónak olyan körülményt lehet tekinteni, amelynek bekövetkezésére az adott fél nem számíthatott, azt objektíve vagy a kellő gondosság tanúsítása ellenére sem látta, láthatta előre. Végül az ilyen körülménynek ok-okozati összefüggésben kell lennie azzal, hogy miatta az adott fél már nem lenne képes megkötni, illetve teljesíteni a szerződést. A szerződéskötési kötelezettség alóli mentesülés feltételét képező körülményeket annak kell tudnia bizonyítani, aki arra hivatkozik. Az adott félnek a mentesülés törvényi feltételei mindegyikének fennállását tudnia kell igazolni.

18. A Döntőbizottság megvizsgálta a jogorvoslati eljárásban rendelkezésre bocsátott adatokat, iratokat, összevetve a Kbt. 131. § (9) bekezdésben foglalt – fentebb hivatkozott – konjunktív feltételekkel, és ennek alapján a következőket állapította meg.

19. A Döntőbizottság rögzíti, hogy a kérelmezett az ajánlatkérő részére 2023. november 13-án adott tájékoztatásában nem közölt olyan körülményeket, amelyek a Kbt. 131. § (9) bekezdése szerinti bármely feltétel megvalósulása tekintetében értelmezhetők lennének. A projekt megvalósítására rendelkezésre álló idő rövidegére hivatkozott, majd közölte, hogy eláll a szerződéstől. A kérelmezett továbbá a tárgyi jogorvoslati eljárásban hivatkozott arra, hogy a hűtőgép beszerzése lehetetlenül el a számára, amelyről a hűtőgép szállítója értesítette őt.

20. A Döntőbizottság a fentiek alapján megállapította, hogy a kérelmezett a Kbt. 131. § (9) bekezdés konjunktív feltételei közül nem bizonyította azt, hogy az általa előre nem látható

körülményként megjelölt, a szerződés teljesítését ellehetetlenítő esemény az összegezés megküldését követően állott be. A jogorvoslati eljárás során csatolt iratok szerint az ajánlattételkor sem állt a kérelmezett rendelkezésére a hűtőgép, sőt, a levelezés szerint az, hogy szállítása nyolc hetet vesz igénybe, a kérelmezett számára már korábban, „szeptemberben” is ismert kellett, hogy legyen. Az tehát, hogy a kérelmezett nem képes az általa megajánlott hűtőgép rendelkezésre bocsátására már az ajánlattételkor is ismert volt a számára, továbbá az is, hogy beszerzése nyolc hetet vesz igénybe. Az ajánlattételi határidő 2023. október 24-e volt és az ajánlati felhívás II.2.7. pontja egyértelműen meghatározta, hogy a szerződés teljesítését 2023. november 10-étől várja az ajánlatkérő. Erre is figyelemmel, a kérelmezett számára az nem az összegezés megküldését követően vált ismertté, hogy mely időponttól kell az árubeszerzést teljesítenie, illetve a hűtőgépet szállítania.

21. A Döntőbizottság rámutat, hogy az Európai Bíróság és a Döntőbizottság bírósági döntésekkel is megerősített joggyakorlata szerint az előre nem látható, ellenőrzési körön kívül eső körülmény egy „vis maior” jellegű esemény, azaz olyan körülmény, amelyet a szerződés megkötésétől elálló fél objektív okból nem látott/nem láthatott előre, az a szándékától függetlenül következik be. Az általa való előre nem láthatóság és az ellenőrzési körön kívüliség azt jelenti, hogy a fél a tőle elvárható magatartások tanúsítása esetén sem tudja elkerülni, megelőzni, kiküszöbölni az adott körülmény bekövetkezését, ugyanis, ha előre látná, akkor képes volna azt figyelembe venni az ajánlatadás során. A kérelmezett a Döntőbizottság szerint annak ismeretében adott ajánlatot a tárgyi közbeszerzés során, hogy tudomással volt arról, hogy a hűtőgép szállítási ideje nyolc hét. Amennyiben úgy ítélte volna meg, erre figyelemmel nem tesz ajánlatot, illetve attól sem volt elzárva, hogy a hosszú szállítási időtartam miatt más hűtőgépszállítótól kérjen ajánlatot. A Döntőbizottság szerint tehát a jelen esetben a hosszú szállítási időtartam nem minősül előre nem látható, a kérelmezett ellenőrzési körön kívül álló körülménynek, különösen, ha azt vesszük, hogy erről a tényről már az ajánlatadás előtt tudhatott.

A Döntőbizottság azt a feltételt sem látta helytállónak, hogy a szerződés megkötésére/teljesítésére a kérelmezett képtelenné vált volna az általa, mint előre nem látható körülmény (nyolc hetes szállítási idő) miatt. A szerződés megkötésére/teljesítésére való képtelenség azt jelenti, hogy annak teljesítése az előre nem látható körülmény bekövetkezése miatt objektíve lehetetlenné válik. Az előre nem látható körülmény és a teljesítés lehetetlenülése között tehát ok-okozati összefüggésnek is fenn kell állnia. A szerződéskötésre/teljesítésre való képtelenség akkor állna fenn, ha a szerződés megkötése és az abból adódó szerződéses kötelezettség teljesítése a vállalkozás számára erőn felüli vállalat jelentene, veszélyeztetve a gazdaságos működését, akár a cég létének fennmaradását. Az ilyen jellegű kötelezettségvállalást értelemszerűen a törvényhozó sem várja el, azonban az a körülmény, hogy a vállalkozás számára az előre nem látható körülmény esetlegesen gazdaságilag kedvezőtlen eredménnyel jár adott szerződés megkötése/teljesítése kapcsán – mert például máshonnan kell a hűtő egységet beszereznie -, nem elégséges feltétele a Kbt. 131. § (9) bekezdés alkalmazásának. A kérelmezett nem közölt azzal kapcsolatos indokokat sem az ajánlati kötöttsége fennállása alatt, sem a döntőbizottsági eljárásban, hogy ezen időszakban sikertelen temékkiváltásra vonatkozó egyeztetést folytatott volna le, vagy a saját beszállítóján túl más gyártót is megkeresett volna. Maga a kérelmezett nyilatkozott úgy, hogy csak a saját beszállítóját kereste meg, vagyis nem lett volna akadálya annak, hogy az ajánlati kötöttség ideje alatt már intézkedjen más beszerzési források fellelésére, azaz a cél elérése érdekében tanúsított magatartása megfeleljen a Kbt. körében a jóhiszemű és tisztességes eljárás általános jogelvének. A Döntőbizottság rendelkezésére álló iratokból így nem lehetett arra a következtetésre jutni, hogy a kérelmezett a szerződés megkötésére vagy teljesítésére nem volt

képes, vagy ilyen körülmény miatt a szerződéstől való elállásnak vagy felmondásnak lett volna helye.

22. Mindezek alapján a Döntőbizottság – a Kbt. 145. § (2) – (5) bekezdése szerinti hatáskörében és illetékességében eljárva – a 165. § (2) bekezdés d) pontja alapján – megállapította, hogy a kérelmezett megsértette a Kbt. 131. § (1) bekezdésére tekintettel a Kbt. 131. § (9) bekezdését. Az ajánlatkérő indítványozta a jogorvoslati eljárás során a kérelmezett törlését a minősített ajánlattevők jegyzékéből, a Döntőbizottság ugyanakkor megállapította, hogy abban a kérelmezett nem szerepel.

23. A Kbt. 165. § (3) bekezdés d) pontja szerint, amennyiben a Közbeszerzési Döntőbizottság határozatában jogsértést állapít meg bírságot szabhat ki a jogsértő szervezettel vagy személlyel, valamint a jogsértésért felelős személlyel vagy szervezettel jogviszonyban álló, a jogsértésért felelős személlyel és szervezettel szemben.

A Kbt. 165. § (4) bekezdése szerint a Kbt. 165. § (3) bekezdés d) pontja szerinti bírság összege – a (11) bekezdésben foglaltak figyelembevételével – a közbeszerzési eljárás becsült értékének, illetve részajánlattétel esetében a jogorvoslattal érintett rész értékének legfeljebb 10%-a.

A Kbt. 165. § (11) bekezdése szerint a Közbeszerzési Döntőbizottság annak eldöntésében, hogy indokolt-e a bírság kiszabása, valamint a bírság összegének megállapításában az eset összes körülményét, így különösen

- a) a jogsértés súlyát,
- b) a közbeszerzés tárgyát és értékét,
- c) a jogsértésnek a közbeszerzési eljárást lezáró döntésre gyakorolt befolyását,
- d) az e törvénybe ütköző magatartásnak az adott közbeszerzés vonatkozásában történt ismételt tanúsítását,
- e) a jogsértés megtörténte és a jogorvoslati eljárás megindítása között eltelt hosszú időtartamot,
- f) támogatásból megvalósult beszerzés esetén azt a körülményt, ha a jogsértéshez más szerv eljárásában a támogatás visszafizetésére vonatkozó szankció kapcsolódhat figyelembe veszi. A bírság összegének megállapításakor figyelembe kell venni azt is, ha a jogsértés nyilvánvalóan szándékos volt.

24. A Döntőbizottság bírság kiszabását indokoltnak tartotta, mivel a közbeszerzési szerződés megkötésének jogsértő mellőzése súlyos közbeszerzési jogsértésnek minősül, hisz a közbeszerzési szabályozás célja, alapelvei, különösen a Kbt. 2. § (3) bekezdésében rögzített alapelvek érvényesülésének garanciája vesz el a szerződéses szakaszban. A Döntőbizottság a kérelmezett terhére értékelte, hogy támogatásból valósult meg a beszerzés és a jogsértéshez más szerv eljárásában szankció kapcsolódhatott (Kbt. 165. § (11) bekezdés f) pontja), továbbá, hogy a jogsértés nem reparálható. A kérelmezett javára értékelte a közbeszerzés tárgya és értéke körében, hogy a tárgyi beszerzés becsült értéke 91.917.427.-Ft volt, amely nem kiemelkedően magas érték, ugyanakkor azt is, hogy a beszerzés szabadidős tevékenység megvalósítására irányult (Kbt. 165. § (11) bekezdés b) pontja). A Döntőbizottság szintén a kérelmezett javára vette figyelembe az általa előadottakat, különösen a jogsértés és a jogorvoslati eljárás megindítása között eltelt viszonylag hosszú időtartamot (Kbt. 165. § (11) bekezdés e) pontja), hogy a kérelmezett a jogorvoslati eljárásban együttműködő magatartást tanúsított, valamint, hogy terhére nem került megállapításra korábban jogsértés. A Döntőbizottság azt, hogy a jogsértésnek a közbeszerzési eljárást lezáró döntésre nem volt hatása (Kbt. 165. § (11) bekezdés c) pontja) nem vette figyelembe, mert a jogsértés azt követően valósult meg. Rögzíti továbbá a Döntőbizottság, hogy a kérelmezett részéről nyilvánvaló szándékosságot nem észlelt, annak ellenére ugyanis, hogy tudomása volt ajánlati kötöttsége időtartamáról és arról is, hogy ezen időtartamon belül szerződéskötési kötelezettség terheli, jelezte az ajánlatkérő felé a szerződéskötési akadályt, még ha ezzel végül is

megvalósította a terhére megállapított jogsértést. A Döntőbizottság nem értékelte a kérelmezett által előadott azon körülményt a bírság kiszabása körében, hogy az ajánlatkérő milyen határidőket rögzített a közbeszerzési dokumentumokban, azt, hogy objektív teljesíthetetlen volt számára a teljesítés, azt sem, hogy az ajánlatkérő műszakilag egyenértékűként valósította-e meg végül beszerzését, illetve azt sem, hogy a jogsértés versenytorzító volt-e vagy sem, tekintettel arra, hogy ezen kérdések a jogsértéssel nem álltak összefüggésben.

25. A Döntőbizottság az eset összes körülményét számításba véve, a fenti szempontok kifejezett mérlegelését követően, a rendelkező részben meghatározott mértékű bírságot szabta ki a kérelmezettel szemben, amely valamivel a becsült érték 4%-a alatti összegű.

26. A Döntőbizottság az eljárási költségek viseléséről a Kbt. 145. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Ákr. 125. § (1) bekezdése alapján rendelkezett.

27. A határozat közigazgatási perben történő elbírálását a Kbt. 170. §-a biztosítja. A Döntőbizottság tájékoztatja a feleket, hogy jelen határozat közigazgatási perben történő felülvizsgálatára a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 12. § (1) bekezdés és a 13. § (3) bekezdés a) pont aa) alpontja szerint a Fővárosi Törvényszék kizárólagosan illetékes. A jogi képviselőt a Kp. 27. § (1) bekezdése b) pontja alapján kötelező. A kereseti kérelem elektronikus úton történő benyújtása a digitális államról és a digitális szolgáltatások nyújtásának egyes szabályairól szóló 2023. évi CIII. törvény (Dáptv.) 19. § (1) bekezdés és a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 608. § (1) bekezdése alapján kötelező.

Budapest, 2025. október 15.

Dr. Fáry Zoltán sk
a tanács elnöke

Gulyás Richárd sk
közbeszerzési biztos

Dr. Csapláros Ágnes sk
közbeszerzési biztos

A kiadmány hitelül:

Kovács Krisztián
titkárságvezető

Kapják:

1. Kezdeményező képviselője, kizárólag elektronikus úton
2. Ajánlatkérő képviselője, kizárólag elektronikus úton
3. Kérelmezett képviselője, kizárólag elektronikus úton
4. Nemzeti Fejlesztési Központ, kizárólag elektronikus úton
5. Közbeszerzési Hatóság Titkársága, kizárólag elektronikus úton